

<https://link.mitcfu.dk/m/CFUFH0790051022>

Schnipselgestrüpp

Læremidlet	Schnipselgestrüpp, Christian Duda
Medietype	bog
Fag	tysk
Målgruppe	8.-10. klasse
Nøgleord	fantasi, fattigdom, ensomhed, svigt

Fagligt fokus

Bogen "Schnipselgestrüpp" handler om en dreng, der vokser op i fattigdom. Han lever sammen med sine forældre i en lejlighed, som kun indeholder det mest nødvendige. Alt virker tomt: værelserne, tallerkener, forældrenes ansigter. Ingen taler, ingen har et navn. Mens forældrene sidder tavse foran fjernsynet, er drengen overladt til sig selv. I sin ensomhed begynder han at klippe billeder og overskrifter ud af det avis-papir, der bliver brugt som erstatning for et tæppe. Han dykker mere og mere ned i en fantasiverden af avis-papir.

Bogen handler om forældres fravær og følelsesmæssig afstand og fantasien som redskab til overlevelse, forandring og håb. Den forbinder på en poetisk måde indholds-, sprog- og billedsiden og lægger op til fortolkning og meddigtning.

Arbejdet med en autentisk tekst som "Schnipselgestrüpp" hjælper eleverne med at udvikle deres sprogfærdigheder på en naturlig måde. Da sproget dog ligger over elevernes fremmedsproglige niveau, er det en god idé at lade dem bruge oversættelsesværktøjer, så de hurtigt kan skabe sig et indholdsmæssigt overblik og rette deres opmærksomhed mod vigtige nøglebegreber og -sætninger.

Illustrationerne spiller en central rolle og fungerer ikke blot som støtte til teksten, men som en selvstændig fortælling. De er lavet i collageform og understøtter temaet om at skabe noget nyt ud af det gamle.

Ideer til undervisningen

Vor dem Lesen:

Før I går i gang med at læse bogen, er det en god idé at aktivere elevernes forforståelse og fantasi. Lad dem se på omslaget (både for- og bagsiden) og spørg dem, hvad de ser:

Was seht ihr auf dem Bild?

Was denkt ihr, worum geht es in der Geschichte?

Wie fühlt sich das Kind auf dem Bild?

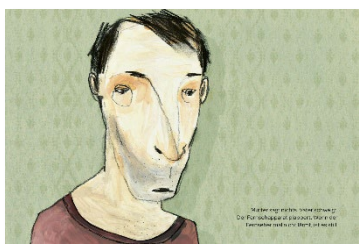
For at hjælpe eleverne med at udtrykke sig på tysk, kan du skrive følgende vendinger (Chunks) på tavlen:

Nützliche Wendungen:

Auf dem Bild sehe ich ...
Da ist ein/eine ...
Der Junge ...
Auf dem Boden ...
Ich denke, die Geschichte handelt von ...
Vielleicht handelt die Geschichte von ...
Der Junge sieht ... aus.
Vielleicht ist der Junge ...

Læs derefter titlen „Schnipselgestrüpp“ højt og spørg eleverne, hvad de tror, den kunne betyde. Henvi også til, hvordan titlen er illustreret og lad eleverne gætte ud fra det. Hvis de ikke kan komme i tanker om, hvad titlen kunne betyde, kan du lade dem slå på i ordbogen.

Was denkt ihr, was bedeutet der Titel „Schnipselgestrüpp“?
Wie wird der Titel illustriert?
Was ist ein Schnipsel?
Was bedeutet Gestrüpp?

Während des Lesens:

Læs de tre første dobbeltsider i bogen højt. Mens du læser, kan du understøtte din læsning med gestik og mimik. Svære ord kan du oversætte til dansk, mens du læser. Hold en pause efter hver dobbeltside og lad eleverne indfange stemningen. Du kan stille følgende spørgsmål:

Was seht ihr auf dem Bild?
Wie sehen die Mutter und der Vater aus?
Was machen sie?
Wo ist der Junge und was macht er?

Hvis du vil fastholde karakterernes handlinger og følelsesmæssige udtryk, kan du bruge nedenstående tabel og lade dine elever notere deres observationer løbende.

	Der Junge	Der Vater	Die Mutter
Wo ist die Person?			
Was macht die Person?			
Wie wirkt die Person?			

Nützliche Wendungen:

Er/Sie sitzt ...
Er/Sie schaut ...
Er/Sie macht ...
Er/Sie sagt nichts.

Er/Sie wirkt traurig / allein / wütend / ruhig / gelangweilt.
Vielleicht fühlt er/sie sich ...
Ich denke, er/sie ist ...

Tänk – par – del

Schreibe auf, was der Junge macht und überlege, warum er das tut.

Lad eleverne læse de næste tre dobbeltsider. Gerne med oversættelsesværktøjer, da det ikke handler om at oversætte, men at forstå. Efter de har læst de to tekstafsnit, skal de skrive deres svar ind i tabellen. Derefter skal de i par fortælle hinanden, hvad de har observeret og skrevet ned, og til sidst kan opgaven tages op i plenum.

Flüchten in eine Fantasiewelt

Efter at moderen som en orkan er stormet ind på drengens værelse og har revet alle avisklip ned fra væggene (dobbeltside 7), begynder drengen forfra. Denne gang læser han om knælere og skaber en skov af planter og dyr kun af avispapir. Han drages mere og mere ind i sin fantasiverden.

Mens eleverne forsætter med at udfylde tabellen, kan følgende opgave også være interessant at arbejde med:

Lad eleverne reflektere over, hvordan de selv bruger fantasi eller kreativitet til at håndtere svære eller kedelige situationer. Hvis der er tid og interesse, kan du udvide opgaven med et kunstnerisk lag, hvor eleverne laver deres egne collager til emnet "Fantasiewelt". Collagerne kan fremstilles med papirklip eller på computeren. Aktiviteten kan afsluttes med korte præsentationer på tysk.

Manchmal ist die Welt grau oder langweilig. Was machst du dann?

Schreibe 3–5 einfache Sätze auf Deutsch und lese sie einem Mitschüler vor.

Nützliche Wendungen:

Wenn ich traurig bin, ...

Ich träume von ...

In meiner Fantasiewelt gibt es ...

Ich bin ein/e ...

Ich mache ...

Ich sehe ...

Die zentralen Sätze im Buch

På dobbeltsiderne 12 og 13 skændes drengen og faren, og det bliver tydeligt, at faren har svært ved at leve sig ind i drengens fantasi. Faren siger: "Das kann nicht sein!", hvorpå drengen svarer: **"Es funktioniert, weil ich es will."** og lidt senere **„Ohne Wenn und Aber kann man alles."** De to sætninger er stærke udtryk for viljestyrke, fantasi og selvbestemmelse.

Lad eleverne arbejde med sætningerne. Hvad betyder sætningerne og ordsproget "Ohne Wenn und Aber" og hvordan man kan tolke dem? Det er indlysende, at vi ikke kan alt. Vi har alle vores begrænsninger. Men der er et sted, hvor vi kan være alt og tænke stort: i vores drømme, fantasi og kreativitet. For at sætte en samtale i gang, kan du stille følgende spørgsmål:

Es funktioniert, weil ich es will:

Was bedeutet der Satz?

Kann man alles schaffen?

Wo kann alles funktionieren?

Was willst du schaffen?

Ohne Wenn und Aber kann man alles:

Was bedeutet „ohne Wenn und Aber“?

Glaubst du, dass man wirklich alles kann?

Was willst du machen – ohne Wenn und Aber?

Die Verwandlung

Mens du læser bogen med dine elever, er det vigtigt at inddrage billedsiden, som i høj grad støtter teksten. Du kan spørge ind til forældrenes ansigtsudtryk, indretningen i legligheden, farverne, avispapir, drengens udseende og ikke mindst børneværelset, der indtager mere og mere af stuen.

Fragen zu den Bildern:

Wie sehen der Vater und die Mutter aus? Was kann man in ihren Gesichtern lesen?

Wie ist die Wohnung eingerichtet? Welche Möbel seht ihr?

Welche Farben werden verwendet? Was könnten sie bedeuten?

Warum liegen so viele Zeitungen auf dem Boden?

Wie sieht der Junge aus und wie verändert er sich?

Wie verlaufen die Grenzen zwischen Kinderzimmer und Wohnzimmer zu Beginn des Buches und zum Schluss?

Nach dem Lesen:

Hvis du vil arbejde videre med collager og kreative udtryksformer i tysk, er det en god idé at se nærmere på **"Schnipselpoesie"**. Schnipselpoesie er en kreativ og legende form for poesi, hvor man skaber digte ved at klippe ord, sætninger eller billeder ud af aviser, magasiner eller trykte tekster og sætte dem sammen på nye måder. Det minder om collagekunst, men med fokus på sproget. Hvis du slår begrebet op på nettet, finder du mange inspirerende indslag.

Jede
große Illusion
hat eine lücke
durch die getanzt werden
kann